

ombudsman
veřejný ochránce práv

Iva Fellerová Palkovská
Karel Suda
Anna Katerina Vintrová

URČOVÁNÍ POHLAVÍ INTERSEX DĚTÍ

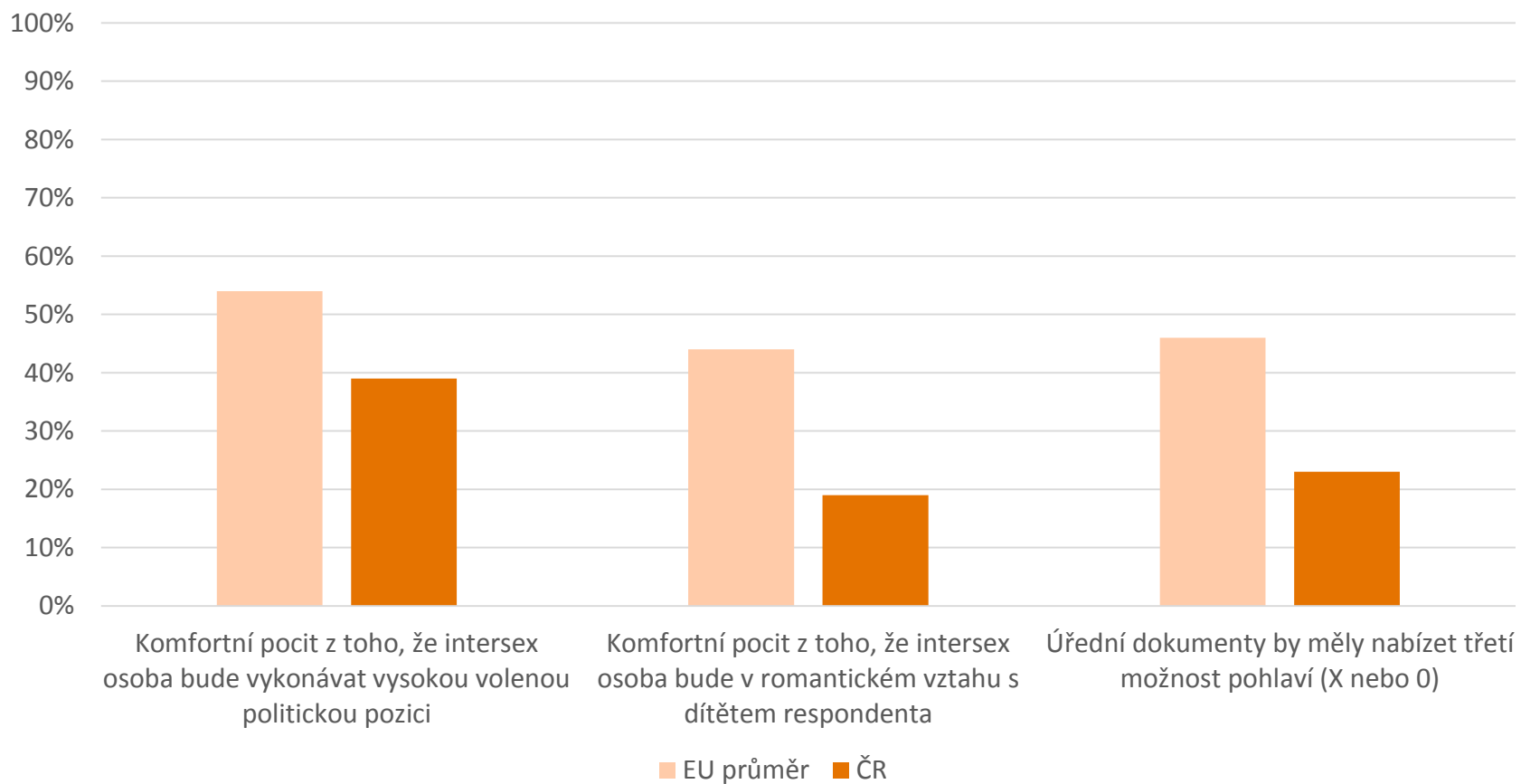

**KULATÝ STŮL „URČOVÁNÍ
POHLAVÍ INTERSEX DĚTÍ“**

4. LISTOPADU 2019

Eurobarometr 2019 - LGBTI

SEZNAMOVÁNÍ...

ombudsman
veřejný ochránce práv

**USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZE DNE 14. ÚNORA 2019
O PRÁVECH INTERSEXUÁLNÍCH OSOB
2018/2878(RSP)**

- Někteří jedinci se nenarodili s pohlavními znaky, které by odpovídali lékařským či společenským normám pro ženská a mužská těla
- Intersex lidé jsou vystaveni četným případům násilím a diskriminace, což není veřejnosti ani tvůrcům politik dostatečně známo
- Vysoká prevalence provádění lékařských zákroků, ačkoli z medicínského hlediska většinou nejsou nutné
- Zákroky jsou prováděny bez osobního plného a informovaného souhlasu
- „Mrzačení pohlavních orgánů“ může mít celoživotní následky

- Příslušnost k marginalizované skupině, sociální vyloučení
- Rodiče vystaveni silnému tlaku, aby učinili rozhodnutí, aniž by byli plně informováni o možných celoživotních následcích
- Intersex variace nadále klasifikovány jako nemoci, ačkoli nejsou důkazy o dlouhodobém úspěchu jejich léčby
- Některé intersex osoby se neztotožňují s pohlavní příslušností, která jim byla přidělena a uznání pohlaví založené na sebeurčení je možné jen v 6 státech EU
- Antidiskriminační předpisy často nezahrnují diskriminaci založenou na pohlavních znacích

2. důrazně odsuzuje léčbu a chirurgické zákroky, jejichž cílem je normalizace pohlaví; vítá zákony, které takovéto chirurgické zákroky zakazují (jako na Maltě a v Portugalsku), a podněcuje i další členské státy k tomu, aby podobné právní předpisy co nejdříve přijaly;
3. zdůrazňuje, že intersexuálním dětem a intersexuálním jedincům se zdravotním postižením a jejich rodičům nebo poručníkům je třeba poskytovat odpovídající poradenství a podporu a plně je informovat o důsledcích léčby za účelem normalizace pohlaví;
4. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly organizace, které pracují na odstranění stigma, jímž jsou intersexuální osoby zatíženy;
5. vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily financování organizací občanské společnosti věnujících se problematice intersexuality;
6. vyzývá členské státy, aby intersexuálním osobám zlepšily přístup k jejich zdravotnické dokumentaci a aby zajistily, že nikdo nebude v kojeneckém věku či dětství podroben lékařskému nebo chirurgickému úkonu, který není nezbytný, čímž dotyčným dětem zaručí tělesnou integritu, autonomii a sebeurčení;
7. zastává názor, že patologizace intersexuálních variací ohrožuje plné uplatňování práva intersexuálních osob na nejvyšší dosažitelnou úroveň zdraví, jak je zakotveno v Úmluvě OSN o právech dítěte; vyzývá členské státy, aby zajistily depatologizaci intersexuálních osob;
8. vítá depatologizaci, jakkoli částečnou, transgenderových identit v MKN-11; upozorňuje však na to, že kategorie „pohlavní inkongruence v dětství“ patologizuje chování v dětství, které není genderově normativní; vyzývá tudíž členské státy, aby usilovaly o odstranění kategorie „pohlavní inkongruence v dětství“ z MKN-11 a aby budoucí revizi MKN uvedly do souladu se svými vnitrostátními systémy zdravotnictví;

9. zdůrazňuje význam flexibilních postupů zápisů do matriky; vítá zákony přijaté v některých členských státech, které umožňují právní uznání pohlaví na základě sebeurčení; podněcuje ostatní členské státy k tomu, aby přijaly podobné právní předpisy, včetně flexibilních postupů pro změnu ukazatelů pohlaví, budou-li nadále evidovány, a jmen na rodných listech a občanských průkazech (včetně možnosti genderově neutrálních jmen);

Diskriminace

10. vyjadřuje politování nad tím, že pohlavní znaky nejsou v celé EU uznávány za důvod diskriminace, a zdůrazňuje proto důležitost tohoto kritéria k tomu, aby byl intersexuálním osobám zajištěn přístup ke spravedlnosti;
11. vyzývá Komisi, aby zintenzívnila výměnu osvědčených postupů v této věci; vyzývá členské státy, aby přijaly potřebné právní předpisy, které zajistí odpovídající ochranu, respektování a prosazování základních práv intersexuálních osob, včetně intersexuálních dětí, a zajistí také plnou ochranu před diskriminací;

12. vyzývá všechny příslušné zúčastněné strany, aby uskutečnily výzkum zaměřený na intersexuální osoby, a to ze sociologického a lidskoprávního úhlu pohledu, nikoli z medicínského hlediska;
13. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby z finančních prostředků EU nebyly podporovány výzkumné nebo zdravotnické projekty, které dále přispívají k porušování lidských práv intersexuálních osob, a to v rámci evropských referenčních sítí; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly a financovaly výzkum zabývající se situací intersexuálních osob z hlediska lidských práv;
14. vyzývá Komisi, aby k právům intersexuálních osob zaujala přístup, který bude holistický a založený na právech, a lépe koordinovala práci svého GŘ pro spravedlnost a spotřebitele, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu a GŘ pro zdraví s cílem zajistit konzistentní politiky a programy na podporu intersexuálních osob, včetně školení státních úředníků a pracovníků ve zdravotnictví;
15. vyzývá Komisi, aby posílila intersexuální dimenzi ve svém víceletém seznamu opatření týkajících se osob LGBTI pro současné období a aby již nyní začala s přípravou prodloužení této strategie na příští víceleté období (2019–2024);
16. vyzývá Komisi, aby usnadnila sdílení osvědčených postupů, jak podporovat lidská práva a tělesnou integritu intersexuálních osob, mezi členskými státy;

1. BLOK

POHLED PRAKTIKUJÍCÍCH LÉKAŘŮ

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Jaké máte praktické zkušenosti s dětmi s nerozlišeným pohlavím?
- Jaký je postup, když se takové dítě narodí?
- Jak často se to, že je dítě „intersex“ objeví hned po jeho narození a jak často později? Jakými způsoby?
- Kdy jsou a kdy nejsou nutné zákroky? Přistupuje se k nim v praxi či nikoli? Kdo v praxi vyslovuje souhlas (není nutný souhlas/rodiče/ samo dítě)? Co znamená „přímý prospěch“? Vyžaduje se přivolení soudu?
 - Bezprostřední ohrožení života
 - Potenciální ohrožení života (potenciální riziko vzniku rakoviny – existují vědecké důkazy?)
 - Omezení funkce
 - „Nestandardní“ vzhled
- Jak se na rozhodování podílí děti, které již nejsou zcela malé?
- Jaký je vztah mezi nerozlišenými pohlavními orgány a pohlavní identitou? Jak řešit budoucí nesoulad?

ombudsman
veřejný ochránce práv

Iva Fellerová Palkovská
Karel Suda
Anna Katerina Vintrová

PŘESTÁVKA...

**KULATÝ STŮL „URČOVÁNÍ
POHLAVÍ INTERSEX DĚTÍ“**

4. LISTOPADU 2019

2. BLOK POHLED PRÁVA A ETIKY I

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Jaké máte praktické zkušenosti s intersex problematikou? Která lidská práva mohou být ve hře?
- Normalizace, zákaz léčby
 - Jsou tzv. normalizační zákroky v nejlepším zájmu dítěte?
 - Jak byste posuzovali nejlepší zájem narozeného intersex dítěte? Jaká byste vážili kritéria? Která jsou silnější a která slabší?
 - Je třeba v rámci zachování nejlepšího zájmu dítěte související procedury zachovat/ upravit/ zakázat (Malta, Portugalsko)
 - Může se jednat o tzv. špatné zacházení, které zakazují lidskoprávní akty? Kdy a v jakých konkrétních aspektech?
 - Jaká další důležitá lidská práva mohou být dotčena?
 - Jaká je třeba přijmout řešení?

2. BLOK POHLED PRÁVA A ETIKY II

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Informovaný souhlas
 - Je třeba v případě narozeného dle rekodifikovaného OP přivolení soudu nebo postačuje souhlas rodičů?
 - Jakými kritérii by se soudy při posuzování měly řídit? Co by vše měly brát do úvahu? Nešlo by o další kvalifikovaný tlak na rodiče?
 - Co v případě starších dětí (mladších 14 let)? Jak by se měl ve světle nejlepšího zájmu dítěte zohlednit jejich názor? Co pokud dítě aktivně projeví výrazný nesouhlas?
- Zdravotnická dokumentace
- Patologizace intersex statusu
 - Co se označuje za chorobný stav a co nikoli? Kdy a do jaké míry je to nutné? Jaké jsou klady a jaké zápory?

2. BLOK

POHLED PRÁVA A ETIKY III

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Zápisy do matriky a úřední dokumenty
 - Různé varianty řešení – binarita + možnost odkladu, opuštění binarity (problematika tzv. 3. pohlaví), neevidence údaje o pohlaví
 - Co z toho je žádoucí, co nikoli?
 - Pokud by měl být odložen zápis pohlaví, tak na jakou dobu? Jaká jsou pozitiva a negativa tohoto řešení?
 - Mělo by být umožněno přihlásit se ke třetímu/ neurčitému pohlaví, případně kolonku nevyplnit? Jaká jsou pozitiva a negativa?
 - Kdy by bylo možné třetí/ neurčité pohlaví zapsat? Hned při narození? Později na základě vlastní žádosti či prohlášení? Od kdy?
 - Jaký základ a důvod má to, že se pohlaví člověka uvádí v úředních dokumentech? Je to i nadále nutné? Co s rodným číslem?

2. BLOK

POHLED PRÁVA A ETIKY IV

ombudsman
veřejný ochránce práv

- „Změna pohlaví“ (uznání genderové identity)
 - Je současná koncepce změny pohlaví pro intersex osoby vůbec možností?
 - Neměla by být změna pohlaví jednodušší (např. na základě prohlášení, případně potvrzení odborného lékaře)
 - Neměla by v případě intersex pohlaví existovat možnost bezformální korekce, pokud bylo pohlaví určeno „od počátku chybně“?
- Výzkum sociálních a právních aspektů života intersex lidí v České republice?

ombudsman
veřejný ochránce práv

Iva Fellerová Palkovská
Karel Suda
Anna Katerina Vintrová

PŘESTÁVKA...

**KULATÝ STŮL „URČOVÁNÍ
POHLAVÍ INTERSEX DĚTÍ“**

4. LISTOPADU 2019

VLASTNÍ ZKUŠENOSTI INTERSEX LIDÍ A PODPORUJÍCÍCH SPOLKŮ

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Co nezaznělo v předchozím průběhu a mělo by ještě ze strany podpůrných spolků a intersex osob zaznít?
- Osobní zkušenosti
 - Co se stalo po narození, jak rodiče a lékaři postupovali?
 - Mohla se intersex osoba v dětském věku k postupu nějak vyjádřit?
 - Jaké důsledky léčby/ úředního postupu nyní osoba pociťuje (právní, společenské, zdravotní)?
 - Co by mohlo pomoci k tomu, aby se v ČR žilo lépe?
- Jaká je zkušenost LGBT+ spolků s intersex agendou? Existují konkrétní podněty? Jaké?
- Jaké změny by mohly vést ke zlepšení situace, především v oblasti osvěty a informovanosti?

3. BLOK

CO JE TŘEBA ZACHOVAT, CO A JAK ZMĚNIT?

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Co by se mohlo/ mělo na poli postavení a práv intersex osob v nejbližší době změnit/ zlepšit?
- Je možné vyhovět apelům usnesení o právech intersexuálních osob?
- Jaký je časový výhled?
- Jaká opatření mohou přijmout státní orgány?
 - V rovině doporučení, neformálních aktů, soft law, politik
 - V rovině legislativních změn
- Stane se problematika jedním z témat Výboru pro sexuální menšiny a dalších výborů spadajících pod Radu vlády pro lidská práva?
- Mohou výbory k této problematice nějaké usnesení? Co by mohlo být jeho obsahem?

SHRNUTÍ A ZÁVĚR

ombudsman
veřejný ochránce práv

ombudsman
veřejný ochránce práv

Iva Fellerová Palkovská
Karel Suda
Anna Katerina Vintrová

DĚKUJEME ZA ÚČAST A NA SHLEDANOU!

**KULATÝ STŮL „URČOVÁNÍ
POHLAVÍ INTERSEX DĚTÍ“**

4. LISTOPADU 2019